Sovittelutoimiston toimialueen laajentaminen

Konsernijaosto 29.10.2026 § 111
7580/03.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
lakiasiainpäällikkö Lari Tiikasalo, puh. 044 718 2041
sovittelutoimiston johtaja Mika Murtorinne, puh. 044 718 3307
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

hallintojohtaja Tero Oinonen

Konsernijaosto:

1. Hyväksyy Varkauden, Leppävirran sekä Jorosten kuntien alueen sovittelutoiminnan siirtymisen Kuopion kaupungin tuottamaksi.

2. Hyväksyy liitteenä olevat sopimusluonnokset sekä valtuuttaa lakiasiainpäällikön tekemään niihin tarvittaessa teknisiä korjauksia.

3. Valtuuttaa lakiasiainpäällikön sekä sovittelutoimiston johtajan allekirjoittamaan sopimukset

Päätös

Merkitään, että lakiasiainpäällikkö Lari Tiikasalo esitteli asiaa kokouksessa ja hän poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Konsernijaosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kuopion kaupungin eli Pohjois-Savon sovittelutoimisto on tuottanut rikos- ja riita-asioiden sovittelupalveluja Pohjois-Savon alueella vuodesta 1989 lähtien lukuun ottamatta Varkauden, Leppävirran ja Joroisten aluetta. Toiminnan rahoitus perustuu valtion palveluntuottamiskorvaukseen, jonka määräytymisperusteina ovat väestömäärä, pinta-ala ja rikollisuustilanne. Vuoden 2026 palveluntuottamiskorvaus on 299 895 euroa.

Valtionkorvauksen käyttöä koskevien ehtojen muuttumisen vuoksi sovittelutoimiston henkilöstöresurssi on vähentynyt 1.7.2026 alkaen neljästä työntekijästä kolmeen. Nykyinen henkilöstö muodostuu vastuuhenkilöstä sekä kahdesta sovitteluohjaajasta. Samanaikaisesti sovitteluasioiden määrä on kasvanut merkittävästi.

Sovitteluohjaajien tehtäväkenttä on laaja ja sisältää sovitteluprosessien koordinoinnin lisäksi asiakasneuvontaa, vapaaehtoissovittelijoiden rekrytointia, ohjausta ja kouluttamista sekä yhteistyötä eri viranomaisten kanssa. Pohjois-Savon sovittelutoimiston toiminnassa on mukana noin 80 vapaaehtoissovittelijaa.

Toiminnan volyymi ja resurssit

Valtakunnallisesti sovittelualoitteita oli 14.10.2026 yhteensä 7 273. Pohjois-Savon sovittelutoimiston osuus tästä määrästä oli 580 aloitetta. Kun tarkastelusta poistetaan Pohjois-Savon aloitemäärä, jää muiden 16 sovittelutoimiston yhteiseksi aloitemääräksi 6 630, mikä tarkoittaa keskimäärin noin 414 aloitetta toimistoa kohti. Pohjois-Savon sovittelutoimistossa aloitemäärä on siten huomattavasti valtakunnallista keskiarvoa suurempi, vaikka toimintaa hoitaa vain kolme työntekijää. Vertailua arvioitaessa on huomioitava, että sovittelutoimistojen henkilöstömäärät vaihtelevat valtakunnallisesti noin kahden ja kahdentoista työntekijän välillä. Tilastot osoittavat, että Pohjois-Savon sovittelutoimiston työkuorma suhteessa henkilöstöresursseihin on valtakunnallisesti tarkasteltuna poikkeuksellisen suuri.

Toiminnan kustannukset

Vuonna 2025 rikos- ja riita-asioiden sovittelun kustannus Pohjois-Savossa oli 424 euroa. Vastaavat kustannukset olivat Helsingin sovittelutoimistossa 634 euroa, Pirkanmaan sovittelutoimistossa 642 euroa ja Pohjois-Suomen sovittelutoimistossa 631 euroa. Vertailun perusteella Pohjois-Savon sovittelutoimisto kykenee tuottamaan palveluja kustannuksiltaan kilpailukykyisesti samalla, kun aloitemäärä suhteessa henkilöstöresursseihin on korkea.

Toimialueen laajentaminen

Valtakunnallisessa valmistelussa on noussut esiin mahdollisuus siirtää Varkauden, Leppävirran ja Joroisten sovittelupalvelujen tuottamisvastuu Pohjois-Savon sovittelutoimistolle 1.1.2027 alkaen. Muutos vahvistaisi palveluiden alueellista yhtenäisyyttä Pohjois-Savossa ja mahdollistaisi toiminnan kehittämisen yhden palveluntuottajan vastuulla koko maakunnan alueella.

Toimialueen laajentamisen yhteydessä Kymi-Saimaan sovittelutoimistosta siirtyisi yksi sovitteluohjaaja Pohjois-Savon sovittelutoimistoon. Henkilöstölisäys on toiminnan kannalta välttämätön ja parantaisi mahdollisuuksia vastata kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Koska kyseessä on yhteisön toiminnallisen osan luovuttaminen toiselle työnantajalle, henkilön siirtymisessä on kyse liikkeenluovutuksesta. Näin ollen työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista työsuhteesta johtuvat oikeudet ja velvollisuudet sekä niihin liittyvät työsuhde-etuudet siirtyvät.

Laajentamisen arvioidaan lisäävän valtion palveluntuottamiskorvausta noin 45 000 eurolla vuodessa. Vuonna 2026 kyseisen alueen laskennallinen korvaus oli 44 730 euroa. Varkauden, Leppävirran ja Joroisten sovittelupalvelujen järjestämisvastuun siirtäminen Pohjois-Savon sovittelutoimistolle 1.1.2027 alkaen on toiminnallisesti, alueellisesti ja taloudellisesti perusteltu ratkaisu.

Muutos tukee palvelujen yhdenmukaista tuottamista koko Pohjois-Savon alueella, vahvistaa henkilöstöresursseja yhden sovitteluohjaajan siirtyessä toimistoon sekä turvaa sovittelupalvelujen tehokkaan toteuttamisen työmäärä huomioiden.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 30 §, Yhteiset palvelut -toimialan toimintasääntö 13 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on hallinnon sisäisiä järjestelyjä koskeva asia (kh 21.10.2025, § 293

Liitteet 7580/2026 Kuntien siirto Kymi-Saimaalta Pohjois-Savolle puitesopimuksen liite (osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 32 k)
7580/2026 Luonnos Sovittelu Ry toiminnanluovutussopimus